

PREŽIVJETI PATNJE SADAŠNJEG VREMENA

Molitva na temu Rimljanim 8

Kršćani i „patnje sadašnjeg vremena“

Rimljanim 8, 5-11. 18

Prije dvije godine molili smo za Teu iz Zagreba. Na nju je naletio pijani vozač, odbacio je u zrak i ona je poletjela te glavom naprijed pala na asfalt. Tu bi ostala ležati da Hitna nije stigla brzo i znalačkim je potezima vratila među žive. Doduše, jedva žive. Više je tjedana Tea bila u komi smrskane lubanje i polomljenih udova. Prošla je nekoliko teških operacija, a onda je počeo mukotrpan i dug oporavak.

Kako smo Teu u tom periodu posjećivali svakotjedno, bili smo zapanjeni njezinom odlučnošću da vrati svoj život i to što prije! No, svi su mišići bili olabavili, što neupotrebom, što oštećenjima, a vježbati nikako nije bilo lako. Ipak, svakom je posjetitelju Tea uporno pokazivala pokrete koje sada može! Lice joj se krivilo od boli, ali nije odustajala. Danas Tea opet živi svoj normalan život. Ona je čudo i za nas i za liječnike.

Tein primjer zapravo oslikava poruku Rimljanim 8. Nije kršćanski život bezbrižno skakutanje po livadi, nego naprosto težak oporavak od smrtonosnog sudara čovjeka s grijehom. Zato se ne bismo trebali čuditi patnjama kojima smo svakodnevno izloženi. Svi su, slikovito rečeno, u tom sudaru uzvitlani u zrak pali naglavce i ostali mrtvi. To važi i za pojedince i za svijet u cijelosti. Sami si ne mogu pomoći. Trebaju intervenciju oživljavanja izvana.

Teško je na ovako malo mesta objasniti Pavlovu teologiju (smrtnoga) tijela. No, soubina je čovjekova da udaljen od Boga „živi“ u smrtnome tijelu kao duhovni mrtvac. Točno je to primijetio njemački književnik Heinrich Kleist, kad kaže: „Svijet je pun živih mrtvaca!“ A način „života“ takvih mrtvaca samo proizvodi još više smrti. U Galaćanima 5,19, kad opisuje djela tijela, Pavao navodi principe „života“ smrtnoga tijela, kojima grešnik uvijek oko sebe sije smrt. Smrtno tijelo živi sa željom da samo sebi bude Bog, i time neminovno nanosi bol drugima i smrt svijetu. Patnja u svijetu je pravilo, a ne izuzetak, kojemu bi se trebali čuditi. Milost je Božja da svijet još uvijek i svemu nasuprot doživjava božansku „reanimaciju.“

Kada se milošću Božjom dogodi ta „reanimacija“ i pojedinci vjerom prihvate Božji milosni dar Duha, događa se čudo života u takvom „smrtnom“ tijelu. Ono korak po korak počinje „uskrisivati.“ Duh iznutra djeluje i širi život. U Galaćanima 5,21 apostol to djelovanje naziva „plod Duha“: plod po svojoj definiciji mora rasti i sazrijevati. Sazrijevanje ploda zahtijeva vrijeme. Za novog kršćanina, to je iskustvo poput Teinog oporavka: nekad su ispočetka nužne velike operacije kako bi se oslobodili svi potencijali života, jer neki su više od drugih polomljeni grijehom prošlosti i grijehom struktura. No, svakom „reanimiranome“ potrebna je dugotrajna terapija. Ne mogu se preskakati koraci. Određene vježbe moraju prethoditi 2 drugim složenijim pokretima. Tek tako postajemo samopokretni i entuzijastični kršćani, korisni za Božje kraljevstvo. To jest, Duh u kršćanima postaje princip života udahnut u smrtni svijet. Kao oživljeni, kršćani se sada svakodnevno suočavaju s općim propadanjem svijeta izvana ali i sa smrtnom naravi koja još uvijek po tijelu djeluje u njima. I dalje su podložni bolesti, zlobi i neprijateljstvima pa i samoj smrti. Ipak, s vjerom u Boga žive i napreduju i u tim okolnostima.

Veliko je, ali za apostola nerazumljivo iskušenje da kršćani, koji u sebi imaju Duha života, nastave „živjeti“ po principu smrtnoga tijela: da se vrte oko sebe, da nemaju volje služiti drugima, niti se truditi pokazivati svoj život. Međutim, ako razumijemo princip smrtnoga tijela, jasno je zašto se to događa. Djela tijela ljudima padaju prirodno, a sebične se namjere lako zaodjenu plaštem „duhovnosti“. Zato kršćani često zastanu u nekoj fazi duhovnog napretka. Da se opet poslužimo slikom: Dok je čovjek u bolnici, oporavak se najviše događa „nadnaravno,“ po drugima. Sam je previše slomljen, da bi brinuo o sebi. Terapeuti i liječnici odgovorni su za njegovo napredovanje. Uz to, svi oko njega oduševljeni su

što je živ. Svakodnevno mu dolaze u posjetu i donose mu darove. Stvar se mijenja kad kršćanin (kao i teški bolesnik) prođe akutnu fazu oporavka i kad sam, vježbanjem, treba odlučivati nastaviti raditi na svom zdravlju. To je mnogo naporniji dio, a poriv „smrtnoga tijela“ nameće mu da bude obeshrabren teškoćama i frustriran, što ga više ne paze i ne maze kao ranije, što se više ne vrti baš sve oko njega. I tako pobijeđuje iskušenje da se ostane ležati i ponašati se uvrijeđeno. Umjesto napredovanja u životu, bolesnik nazaduje i gubi svoje već stečene potencijale za život. Sličan se proces događa često i kršćanima na putu oporavka od traume grijeha.

Dakle, proces sukoba „smrtnog“ tijela s jedne strane i Duha koji je u kršćanina nastanjen velikim Božjim djelom milosti u Kristu s druge, Pavao naziva „patnjom sadašnjeg vremena“ jer je to mukotrpan proces napredovanja ka punini rasta Kristova. Tko god želi biti sličniji Kristu, neminovno se suočava s ovim procesom trajnog oživljavanja smrtnoga tijela, u ovom ovdašnjem smrću zaraženom svijetu i vlastitom tijelu. Nema kršćanskog napredovanja bez patnje „sadašnjeg vremena“.

Cjelokupno stvorene stene u porođajnim mukama

Rimljanima 8, 18-22

Naš je Savez u zadnje vrijeme obasipan neobjasnivim, teškim događajima. Sjećamo se Julije, za koju smo usrdno molili i koja je svojim roditeljima i svima nama otisla bez ikakvog ljudima razumljivog razloga. Morali smo se oprostiti od Noe koji je imao tri godine, a otisao je samo mjesec dana nakon svog dede, kojega je također pokosio rak. Otišla nam je Ivana i za sobom ostavila ljubljenog muža i trojicu sinova. Filip se bori sa srčanom manom, a njegovi roditelji, braća i sestrica žive u stalnom iščekivanju i nadi suočavajući se sa огромnim fizičkim i financijskim izazovima. Noemi je prošla muke odmah poslije rođenja, moguće i zbog liječničkog nemara. Usrdno molimo za pastora Zdenka. To su samo neki zbog kojih smo sate provodili i još uvijek provodimo u molitvi.

I to nije sve. Pritišću nas vijesti o katastrofama u svijetu. Zatim, svijest o omeđenosti resursa i prijetećem globalnom zatopljenju. El Nino! Ovdje Tsunami, ondje zemljotres, poplava. Isčezavaju vrste; nestaje voda, truje se zrak. Pa onda ratovi, prijetnje ratovima, terorizam. Mora ljudi koji nekuda bježe i strah od njih. Sve to upotpunjeno je svakodnevnim borbama za život onih koji su sretni jer su zdravi, donekle zbrinuti, iako u nestabilnim politikama, mnogim nepravednostima i financijskim nesigurnostima. Nekada kao da se moglo pobjeći na Zapad. Danas ni Zapad nije mjesto spasa. Svjesni smo povezanosti svijeta koji nezaustavivo srlja kataklizmičkoj katastrofi. Znanost, u koju se još prije sto godina polagalo velike nade, pokazuje da na jedan korak naprijed dolaze makar dva unazad: ono što se doima kao pomoć, postaje mjesto ucjenjivanja i zaradivanja na ljudskim sudbinama. Ni nedavni sve-svjetski sporazum COP21 o klimatskim promjenama ne ostavlja nas optimističnima. Istina je da sve uvijek ovisi o nekom čovjeku negdje na poziciji moći. Hoće li pritisnuti crveni gumb i pokrenuti nuklearni rat ili spremiti torbu u avion i dići u zrak dvjestotinjak „nedužnih“? Ili hoće li odraditi vjerno svoj posao i pribaviti pravdu siroti umjesto da se sakrije u zakone i pravilnike i ne učini pravde?

Svijet je u groznom stanju. Svi bismo željeli da naša djeca imaju život, ali im ne možemo garantirati da neće prolaziti muke svijeta.

Usprkos našem osjećaju da smo upravo i jedino mi koji takvo što doživljavamo, zlo nije novi razvoj. Rimljanima 8, 18-22, je tekst napisan polovicom 1. stoljeća n.e., a svjedoči o istom iskustvu stanja u svijetu. Ako išta, naše je moguće intenzivnije, kao što se i očekuje od „porođajnih muka.“ „Doista znamo da sve stvoreno zajedno uzdiše u porođajnim mukama sve do sad“ (8,22).

Ipak, nade ima. Muku svijeta kojoj svjedočimo, Biblija naziva porođajnim mukama! Porođajne muke srećom imaju i svrhu i nagradu i slavni završetak: jedan je novi život na pomolu. Toga se valja sjetiti kad nas svijet provlači kroz noći svojih provalija. Ni u najmrklijoj noći Božja ruka nije kratka ili nemoćna. 4 Svijet u svojoj muci i porođajnim mukama svoju nadu i snagu dobiva od kršćana, koji „imaju zalog Duha“, pa stoga i povjerenja u dobrogog Boga. Način na koji se upravo kršćani nose sa

strahotama života oslanjajući se u vjeri na Boga i snagu njegovog Duha – bilo da žive ili umiru (Rim 14,8) – svjedočanstvo je najprije, a onda i nada za svijet. Oni svjedoče da Bog nije ostavio svoj svijet, i u svojoj se ustrajnosti sami susreću s Božjom dobrotom.

Mi, koji imamo Duha, uzdišemo u nadi

Rimljana 8, 20-25

Kako je ispravno kršćanski reagirati na smrt u svijetu i na tragedije koje zahvaćaju naš život? Trebamo li stisnuti zube? Praviti se da nas to ništa ne dotiče? Trebamo li šutjeti i patiti da nitko ne primijeti? Je li tugovanje u situaciji gubitka znak nedostatka vjere?

Prečesto nailazim na ovaj stav: Kršćani ne smiju pokazati tugu – oni se uvijek trebaju radovati u Gospodinu i u svemu zahvaljivati. Kršćani se trebaju preispitivati ako zapadnu u nevolje, jer to je zaciјelo zbog nekog njihovog grijeha. I tako kršćani namjeste sretnu facu, stisnu zube i podnose život. Nažalost, ta pobožna fasada prije ili kasnije puca, jer život tako ne može funkcionirati! Sretne fasade i nijekanja stvarnosti mogu dovesti do teških stanja depresije.

Opet odlomak u Rimljana 8, 20-25 daje novu perspektivu. Naravno, istina je da svi mnogo griješimo i već samim time sebi i drugima nanosimo štetu. Ali Bog nas zato ne kažnjava, kako smo zaslužili. Da Bog doista djeluje u skladu s ovom teologijom (da dobivamo ono što smo zaslužili, kad nam se događaju loše stvari), već davno na svijetu ne bi bilo nikog živog!

Sasvim je pogrešno i pitanje: Gdje je Bog u mojoj patnji ili u patnji svijeta? Patnja svijeta nije Božji, nego čovjekov odabir. Svijet je, naime, odlučio da nema veze s Bogom. Svijet se odlučio za samostalnost od Stvoritelja i tako sebe doveo u situaciju već spomenutog velikog sudara s kobnim posljedicama. Ako želimo znati odakle patnja u svijetu, pa i patnja kršćana (koji još uvijek žive u tom svijetu) onda je moramo tražiti upravo u tom sudaru s grijehom. Svijet je mjesto kojim sad „prirodno“ vlada grijeh, a on svoju kobnu mrežu širi na sve strane. Svo je stvorenje podvrgnuto toj „ispravnosti“ (8,20) zbog čovjekove odluke da sam sebi bude Bog. Ispravnost, besmisao i bolest, propast i smrt sad su normala svijeta. Istina je da nepravde, zla, bolesti, neprijateljstva i sve što je loše, svoje počelo imaju u tom bogohulnom ljudskom odbijanju Stvoritelja.

Zato ne valja pitanje otkud toliko bolesti i besmislene smrti u svijetu? Pitanje bi trebalo postaviti obrnuto – odakle svijetu još uvijek života i smisla?! Zašto nas ima koji smo još uvijek donekle zdravi i živi? Odgovor je: Bog nije odustao od svog stvorenja i ne dozvoljava eskalaciju zla, dok čeka plod Duha u svojim vjernima. Tako i kršćani nose pečat besmisla kroz bolest, smrt, progonstvo i koje god druge nedaće, jer je napose posljedica smrtnog okruženja u kojem žive. Dokle god žive u tijelu, njihovo je tijelo podvrgnuto principu tijela, znači smrti. Svaka nada, dobrota, zdravlje, mir i radost znak su Božje ljubavi i milosrđa već sad. A punina je dobrote u vječnosti.

Zato je u redu da u sukobu s bolešću, zlom i sa smrću uzdišemo, plačemo i osjećamo plašt besmisla! Tek mi koji u sebi imamo život i svjetlo, vidimo koliko je doista velik mrak koji nas okružuje i koliko je velik besmisao smrti. Taj se besmisao može nositi samo s darom vjere da je smisao u Bogu i da smo, po njegovom milosrđu na putu prema nečemu velikom i sjajnom, prema punopravnosti svojeg punog posvojenja u Božju obitelj. Zasad već imamo zalog toga: 6 Duh Božji u sebi. On nas drži da ustrajemo i uvijek iznova u našim uzdisajima budi vjeru u dobrega Boga.

Duh uzdiše neizrecivim uzdisajima

Rimljana 8, 20-27

'Isus zaplaka' (Ivan 11,35) je, vele, najkraći stih u Bibliji. Taj se stih pojavljuje u zanimljivom događaju u Isusovom životu, gdje je pred njime mrtvac Lazar, kojega zna da će uskoro uskrisiti (Iv 11,11). Odlomak inzistira na Isusovoj ljubavi prema Lazarovoj obitelji. Isus je „ljubio Martu i njezinu sestru i Lazara“ (Iv

11,5). Za razumijevanje ovog odlomka presudno je pitati zašto Isus plače. Rodbina i prijatelji ožalošćene obitelji tumače razlog: „Gle, kako ga je ljubio!“ Iz cijele pak priče, ovo ne može biti ispravno tumačenje. Ono već u suvremenicima nailazi na otpor: „Zar on, koji je slijepcu otvorio oči, nije mogao učiniti da ovaj ne umre?“ (Iv 11,17).

Isus ondje plače, rekla bih, iz istoga razloga iz kojega u Rimljanima 8,26 Božji Duh s nama zajedno jeca neizrecivim uzdisajima. Isus je dobro znao da će uskrisiti Lazara. Iz njegove perspektive nije bilo razloga za naricanje i tugu. No Isus je pokrenut istinskom i dubokom tugom Marije, koja mu je pred noge prostrla svu svoju vjeru. Ona je znala da je Isus imao moć uskrisiti njenog brata, ali to nije učinio. Za razliku od sestre, ona se s Isusom nije teološki nadmudrivala. Njezin pad k njegovim nogama izražava najdublji čin podložnosti i svijest da Bog može činiti što hoće. Jedini pravi odgovor čovjeka je prihvatići tu Božju suverenost u vjeri. Nema potpunijeg bogoštovlja od ovoga gdje Marija prihvaca tešku Božju volju. U situaciji smrti i besmisla to je strašno teško. I Isus plače s Marijom iz suošćanja. On dijeli njezinu bol.

Kad se suočavamo s teškim životnim situacijama, ondje gdje više ništa nema smisla od boli, tuge i gubitka, Duh je Kristov tu i s nama zajedno plače nad našim ljudskim gubitkom. Bog osjeća dubine boli kroz koju prolazimo dok se pokoravamo njegovoj volji i prihvaćamo gubitak u njegovo ime. To pokoravanje je jedini način da uđe svjetlo u svijet. Kao što često za našu patnju nisu krivi naši grijesi (barem ne na onaj pojednostavljeni uzročno-posljeđični način), tako i naša patnja često i nije primarno lekcija iz koje moramo nešto naučiti što ne bi mogli naučiti na neki drugi način. Naša je patnja mjesto gdje dozvoljavamo da Bog kroz nju, najčešće na samo njemu razvidan način, donosi život u svijet. Bog zna koliko je teška žrtva koju mu dajemo. On osjeća našu bol i patnju i uzdiše s nama, kad mi ni ne znamo što bi mislili i molili.

Gdje je Bog kada boli? On je tu i on zajedno s nama pati i jeca neizrecivim uzdisajima u našoj boli. On s nama moli, kako valja moliti i kako mi ne možemo niti znamo. Baš kao i Marija tada – mi u svojim situacijama ne možemo vidjeti cijelu sliku. Božja slika nadilazi naš mali život, naše mjesto i vrijeme. Naše patnje i gubici, ako ih prepustimo Kristu, postaju mjesto pomirenja i života za mnoge. Kroz mnoge nam je nevolje uči u kraljevstvo Božje (Dj 14,21). Ali Bog je u tome pred nama, iza nas, ispod nas i nad nama. On s nama pati i za nas moli.

Sve pridonosi dobru onih koji ljube Boga

Rimljanima 8, 28-30

Kad staviš krumpir u kipuću vodu, on se smekša. Kad staviš jaje, ono se stvrđne – veli mudrost koja ovih dana kruži internetom. Nije problem u kipućoj vodi, nastavlja. Problem je u materijalu koji se u vodu stavlja. To je upravo ono što poručuje Rimljanima 8: u susretu s nedaćama svake vrste, materijal koji u sebi nosi Božjega Duha neuništiv je. I ne samo to, nedaće ga čine postojanjem i jačim. Ništa neće uništiti one, koji su Božji, naprotiv, i zlo koje im prijeti i ugnjetava ih, postaje za njih oruđe osnaživanja.

U susretu sa zlom, Duh Božji u kršćanima ima priliku u njima donositi rod kraljevstva nebeskog. Tako pomaže kršćaninu samom da uzraste do „visine rasta Kristova.“ Ali i mnogo više: kako mijenja pojedinca u kome prebiva, Duh Božji mijenja i strukture grijeha u okolini toga pojedinca. To se može vidjeti na tisućama malih prilika svaki dan, ali i u vremenima velikih i teških iskušenja. Kada se može vježbati mir? Naravno ondje, gdje vlada nemir. Dakako, nitko pri zdravoj pameti sebi ne bira nemirnu okolinu, ali ju najčešće ne možemo izbjegći. Nezadovoljstvo i mrmljanje prirodno rastu u susretu s nedaćama života, ali kod onih koji imaju Duha Božjega, to može biti mjesto gdje se radost najbolje vidi. Velikodušnost, uslužnost, dobrota – sve to raste u okolnostima u kojima ih nema, i to po onima koji dozvoljavaju da Duh gradi u njima taj rod. I vjernost se dokazuje u vremenima krize.

Nemojmo se dati zavesti. Ovaj svijet ni za kršćane nije mjesto lagodnog života, kako to, nažalost,

uvijek iznova naučavaju neki samozvani učitelji. Istina je – da kršćani u svemu slavno pobjeđuju, ali pobjeda ne dolazi bez borbe, i rod ne dolazi bez muke rasta.

Kad govorimo o tome da „sve doprinosi dobru onih koji ljube Boga,“ moramo spomenuti i veliku zamku u koju se ljudi često uhvate. Kad promatraju život čini im se da drugima sve služi na dobro (pa i onima koji Boga ne ljube, i to njima posebno!). Meni koji ljubim Boga, sve ide naopako. Ta je misao vrlo podla, neprijateljska taktika da u jednom potezu u nama spriječi rast svih duhovnih plodova. Uzima nam mir i radost jer više ne vidimo ništa od onoga što smo sami primili. Velikodušnost, dobrota i uslužnost u hipu su zamijenjeni ljubomorom, srdžbom, neprijateljstvom i strančarenjem (a to su poznata djela tijela!). Umjesto vjere u Boga, čovjek uzima stvar u svojih deset prstiju (kao da nam i njih nije Bog sam dao). U svojim uspoređivanjima samo vidimo element svoje požude, ali ne i cijeli život i borbe drugoga. Tako zbog samo malo ljubomore sebi uskraćujemo duhovni napredak i ne pomažemo, kako bi trebali, svojim bližnjima. Naprotiv, činjenica koju valja imati na umu je da ničiji život nije lak.

U Rimljanima 8,28 Bog nas poziva na vjeru u teškim situacijama, ali i na zadovoljstvo i zahvalnost za ono što nam je već dao – neizrecivi dar Duha koji u nama može postići nevjerojatne stvari. On je garancija naše uspješnosti, i on je čvrsta stijena i u našem neuspjehu. On vlada nad bolešću i nad smrću i u svemu tome s njim pobjeđujemo – „bilo da živimo ili umiremo – Gospodnji smo!“ (Rim 14,8). U njemu nam je mjesto mira i odmora, 10 radosti i spokoja u svakoj prilici. I onda kad mi ne možemo ni moliti ni misliti – on moli i misli za nas. Takva je ljubav Božja koja nas nosi.

Tako s Bogom prihvaćamo svoj život i sve što nam donosi u vjeri da Bog sam najbolje zna što je dobro za nas. Njegov Duh u nama koristi sve za naše dobro ali i da proširi život i dobro u našoj okolini. Katkad se to čini kao absurdna pojava, no svi mi koji Krista vjerujemo već smo to doživjeli: on najneizglednije situacije pretvara u pobjede, i nekad duge i bezizgledne borbe postaju neočekivane i velike pobjede. I to već ovdje u ovom, smrtnom okruženju. No naš kraj nije ovo okruženje, nego novi Božji svijet u kojemu grijeh više neće vladati. Molitva: Prihvati vlastiti život u zahvalnosti i vidjeti i suosjećati u patnji bližnjega, najbolje su vježbe duhovnosti. Ni jedno ni drugo nam ne dolazi prirodno. Moli Boga da te uči prihvati ono što primaš iz njegove ruke i vjerovati da je tu za tvoje dobro. Moli da te Bog podsjeti, kad sa čežnjom gledaš tuđi život i odbacuješ svoj u pokušaju oponašanja tuđega, da tako gubiš dragocjeno vrijeme koje ti je dao za tvoj specifični doprinos.

Predodređeni?

Rimljanima 8, 28-39

Još se uvijek sjećam iscrpljujućih rasprava u teološkoj školi: Je li Bog neke predodredio da budu pozvani? Nije li bolje reći da je „predznao“ da će se netko obratiti? I ako je neke predodredio za spasenje, ne znači li to automatski da je druge predodredio za propast? I ne na kraju: koja je korist od evangeliziranja, ako Bog ionako sve čini odlukom svoje suverene volje? Sve smo ovo razglabali smatrajući da problematiku nameće Rimljanima 8, 28-30.

Ali to nije namjera ovog odlomka. Rimljanima 8, 28-30 ne može se čitati izvan pitanja o „patnjama sadašnjeg vremena“ cijelog odlomka. Rimljanima 8 posvećena je uvjeravanju kršćana, koji imaju težak zadatak da u okolnostima grijeha i smrti svakodnevno dozvoljavaju Duhu da ih „uskrisava“ i provodi kroz teške, bolne i naoko bezizgledne terapije. Oni trebaju vjerovati da će ta terapija uroditи rodom. Da će tijelo uskrsnuti i pokazati svoj puni potencijal Božjeg djeteta. Apostol ih poučava da bez obzira na okolnosti, ono što Bog počinje, on to i završava (Filipljanima 1,6).

Važno je vidjeti da ovaj odlomak nije filozofska rasprava o granicama Božjeg sveznanja s obzirom na slobodnu volju čovjeka, nego poticaj i utjeha kršćanima koji vide da je njihov život pretežak, mnogo teži čak od života onih ljudi koji se dobro snalaze u strukturama grijeha. Kršćanima se nameće pitanje smisla: „Koga je tu glumim kad izigravam dobricu, kad to samo donosi patnju i stavlja me u situaciju da ne mogu znati ishod mojega nastojanja?“ Nije li bolje – kako je žena savjetovala Jobu „prokleti

(odreći se) Boga i umrijeti“ nego li nastaviti u toj muci borbe s vjetrenjačama (Job 2,9)? U ova pitanja piše apostol Rimljanim: ako Vas je Bog pozvao i vi imate njegovog Duha (a imate ga jer „tko nema Kristova Duha nije Kristov“ Rim 8,9), onda vas je i predodredio za puninu slave nalik na onu njegova Sina. Iako se u patnjama sadašnjeg vremena može činiti da se nikamo ne krećeš i da samo uzalud patiš radi svoje vjere, to je pogrešan dojam. Tvoj je životni put dosad bio ovakav: tu si, njegovom si voljom, pozvan/pozvana i otkupljen/otkupljena. Ako je Bog sve ovo svojom milošću već odradio u tvom životu, onda možeš biti uvjeren/uvjeren da će svoj posao u tebi dovršiti!

Patnje sadašnjeg vremena i slava djece Božje

Rimljanim 8, 1-4; 18; 28; 31-39

Kad se izuzmu objašnjenja kojima smo se već bavili ovih dana i pročitaju ovi stihovi u Rim 8, dobili smo koštanu strukturu poruke poglavlja: Nema osude za kršćane, iako se možda zbog privremenih muka, koje prolaze, može učiniti kao da su na osuđeničkoj klupi. Muke s kojima se susreću dio su procesa proslavljenja, kao djece Božje gdje će biti „jednaki slici njegova Sina,“ a on prvorodenac među mnogom braćom i sestrama. Ta slava djece Božje bit će toliko velika i iscijeljujuća, da je s nestrpljenjem očekuje cijelo stvorene (8,19). Kako je sada Stvorene podvrgnuto propadanju i smrti, tako će i ono u potpunom objavlјivanju djece Božje doživjeti oslobođenje i sudjelovati u slobodi djece Božje.

Ova vizija slavne vječnosti razlikuje se od uobičajenih eshatoloških slika s kojima smo odrastali. Te slike uglavnom vide propast svijeta, tj. zemlje i svih njezinih bića. Kako piše u 2 Petrovoj 3,11-12 sve „će se to u ognju rastopiti.“ Petar u svome pisanju koristi slike suda starozavjetnih proroka. Taj se sud primarno odnosi na ljudi, koji su i krivi za propast svijeta. Danas nam je doista mnogo lakše zamisliti, nego njemu tada, kako bi svijet bez imalo muke u hipu mogao otići u zrak i raspasti se u ništavilo. Ta samo Sjedinjene države i Rusija imaju dovoljno nuklearnih bojnih glava da ga u zrak dignu 19 puta!

Mnogi kršćani smatraju da je Petrova riječ o uništenju zemlje dopuštenje da se ljudi bezobzirno ponašaju prema Božjem stvorenju, da izrabljuju zemlju, osiromašuju njene resurse da traju dokle traju – jer će ionako sve propasti i otopiti se u ništa! No uvijek je problematično čitati Bibliju po pojedinačnim stihovima. Napose 2 Petrova 3,11-16 zanimljiv je tekst koji za svrhu ima podcrtati pisanja apostola Pavla o tim stvarima.

Ipak, i Petar je brz naglasiti da očekujemo „novu zemlju i novo nebo“ (ne samo „nebo“!) gdje prebiva pravda. Ni Ivanovo Otkrivenje u mukama iskušenja ili na kraju suda nad ljudima ne vidi uništenu zemlju, nego najviše njezinu trećinu. Novo nebo i nova zemlja ne trebaju biti fizički novi, nego obnovljeni u stanje kakvo im je namijenjeno od početka. Tad je bilo „veoma dobro“! Ako dakle, s apostolom Pavlom vidimo da Bog čuva svoje stvorene i ne dozvoljava ljudima da ga u potpunosti unište, te da ima namjeru obnoviti ga, sasvim ćemo se drukčije ponašati prema tome što je od početka Božja svojina. Prepoznat ćemo i to da Bog upravo po kršćanima ne dozvoljava da zemlja i stvorenje propadnu. Oni koji se vježbaju u pravednosti i koji ispunjavaju „pravedni zahtjev Zakona“ jer im to omogućava Duh Božji, djeluju očuvavajuće na svijet. Ondje gdje se žive mir, sloboda i pravda, ljubav i strpljivost i dobrota i vjernost, i koji god drugi plod Duha, ondje napreduje život i na ovoj ovakvoj zemlji. To je već sada poziv djece Božje. Ona su miomiris Božje vladavine i u otuđenoj zemlji. Oni su svjedočanstvo i putokaz da je nada u Bogu Stvoritelju i Spasitelju i u grešnom svijetu. Njihov posao dobrote i zalaganja za dobro nije uzaludan pa ni onda kad se čini da oni sami propadaju i gube bitku pred nasilnikom, pred smrću i bolesti.

Naprotiv Božja riječ podsjeća: „Zbilja, Bog koji je zapovijedio: 'Neka iz tame zasvijetli svjetlo!' on je zasvijetlio u našim srcima da osvijetli spoznaju slave Božje na licu Kristovu. Ali ovo blago nosimo u zemljanim posudama, da se ona izvanredna uspješnost pripisuje Bogu, a ne nama. U svemu trpimo nevolje, ali nismo u tjeskobi; ne znamo kamo bismo se okrenuli, al ne očajavamo; progone nas, ali

nismo ostavljeni u pogibli; obaraju nas na zemlju, ali nismo uništeni. Mi uvijek i svuda na svom tijelu nosimo smrtnje Isusove, da se na našem tijelu očituje i život Isusov. Mi se uvijek, dok smo živi, predajemo smrti zbog Isusa, da se i život Isusov očituje u našem smrtnom tijelu“ (2 Kor 4,6-12).

dr. sc. Ksenija Magda, prof.